

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVARMEGYEI NEMZETI MUNKAPART HIVATALOS LAPJA.
Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
egész évre - - - 12 korona.
fél évre - - - 6 "
negyed évre - - - 3 "
Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad:
FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kinél a lap
kiadóhivatala van.

Hirdetés ára:
centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
Nyitlatter s ára 40 fillér.

Adalékok a koalíció hagyatékához.

A képviselőház pénzügyi bizottságának az 1911. évi költségvetés tárgyalása közben kénytelen kelletlen léptenyomon foglalkoznia kell a koalíció hagyatékával, a melyet — sajnos — mindig a teherlapra kell írni.

A kereskedelmi tárca költségvetésénél nagy meglepetést kellett azoknak, a kik még nem voltak teljesen beavatottak a koalíció kormányának fényes gazdálkodása titkaiba, hogy olyan rövid idő alatt milyen bamulatosan sikerült a magyar állam legjobb üzletének: az államvasutaknak a helyzetét rontani és a bevételét csökkenteni.

Közismert dolog, hogy abban az időben úgy a személy, mint az arufuvarozásnál nálunk eddig nem ismert késések voltak, amelyeknek magyarázatát és okát akkor minden egyének tulajdonították, csak éppen a vezetés és a rendszerváltoztatás hibáinak nem, ami pedig tulajdonképpen mindezeknek oka volt. Azokban az irányokban, ahol a koalíció a jelenlegi kormány kezét nem kötötte meg, a bajok orvoslása részben már megtörtént. A személyzetben meglazult fegyelm helyreállt, ennek biztosítására a kormány folytatólágon több új üzletvezetőség felállítását kontemplálta és már az 1911. évi költségvetésbe is felvette két új

üzletvezetőség létesítésének költségeit, hogy minden üzletvezetőnek a jelenleginél sokkal kisebb és precízebben adminisztrálható kerülete legyen. Több kiváló tisztviselőt bizott meg a kereskedelmi miniszter azzal, hogy állapítsak meg és kísérjék állandóan figyelemmel az arufuvarozás késedelmének okait. Ezek megállapították, hogy a teherkocsik a legtöbb esetben a hivatalnokok kényelmeké okából és a hibás beosztás miatt gyakran még átmeneti állomásokon is — ahol tulajdonképpen csak 2—3 órahosszat szabadna maradniok minden ok nélkül napokig vesztegettek. Így pl. a szolnoki vasúti állomáson — amely átmeneti áruforgalmi állomás — a koalíció egész uralmát véve számításba — naponként átlag nem kevesebb, mint 3800 teherkocsi állott munkát nem teljesítve. Ezen hibát remélhetőleg megszünteti a kereskedelmi miniszter érelyes intézkedése, amelynek pontos megtartását egy erre a célra kirendelt hivatalnokcsoport fogja a legszigorúbban ellenőrizni.

A személyforgalomban előállott késedelmek megszüntetésére ujonnan életbe léptette a miniszter az oly sok helyen bevált „vasparipa-rendszer“-t, a mely szerint ugyanazon mozdonyvezető mindig egy és ugyanazon mozdonyval teljesít szolgálatot és miután

azt teljesen ismeri, ki tudja használni annak teljes munkaképességét. Minden mozdonyra két vezető van kirendelve, akik felváltva teljesítnek szolgálatot és így minden mozdony állandóan munkában van.

Ezek a megszüntethető hibák. Van azonban olyan hibák, melyek az utódra átharúlnak és a melyek előreláthatólag hosszú ideig nem küszöbölhetők ki. Ugyanis tudjuk, hogy az államvasutak legnagyobb kiadását szénkészletének beszerzése képezi. Régebben magyar és — amennyiben ilyen nem volt elég — porosz kőszén használtak. — A Wekerle kormány azonban azzal az indoklással, — hogy a szénárakat irányítani akarja Magyarországon, a pénzügyi kincstar részére nagyobb mennyiségű kőszénbányát vásárolt. Az első termelési év eredménye siralmas. Ugyanis, a befektetett tőke után egy fillér kamatot sem számítva, amortizációra szintén nem számítva, ráfizetett az üzemre a pénzügyi kincstar három millió hatszaz ezer koronát és annyira nem volt szénkészlete, hogy kénytelen volt nagymennyiségű kőszén vásárolni Angliából, 40%-al magasabb áron, mint ahogy a porosz kőszén beszerezhető lett volna, ha arról idejében gondoskodás történnik. A magyarországi kőszénárakat pedig egyáltalán nem befolyásolhatta,

Benkő Ferentz professor,

az első magyar mineralógus.

írta: dr. Szilády Zoltán.

(Folytatás.)

Így a fejtő fajansz-agyagról azt írja, hogy „a tűzben megfejeződik, de üvegbe nem válik, tisztátalanabb levén a Porcellán-agyagnál. Baran, All-vintzen, Somboron, Szegeden készítenek ilyen edényt a két hazában“, Sarga, kékes, veres agyagból „Fekete edényt és pipát készítenek Borgón, Madarason, Fa-ág és level-füstivel adván a színét (Beckmann Technol. p. 263. § 14) melyet a M. Aranka György Ur 1784. 10. Maji. Borgóról küldött levele is bizonyít; mely viszont az igen erős tűzben meg-f-jeződik, az elsőben csak sarga levén.“ Közönséges edényanyagból „a nevezetesebb edényeket készítik N. Bányán, M. Laposon, Korondon, Jarában, Szebenben és Báron.“ Alább a sarga agyagról ezt írja: „M. Laposon, a Ketskes alól valóból készítik a híres Tegellyeket, vagy olvasztó Próbá-tserepeket. Nagybanára, veres Toronnyal v. Fichtel.“

Hazai „földolaj“-at ismer „a Gemesi és Ojtozi passusokon belől Majdnésnél és Heronnál, és nevezik az oláhok Dohot-nak, a magyarok Deget-nak.“

Megismerés kedvéért olvassuk el néhány fejezetét.

§ 25

18. ASBEST. Asbestosus vel Amiantus. Asbest. Zöldes-f-jez, szalas-törésű, sikk és a tűzben alhatatos kő, melyből regen Ingeket, Papirosokat készítenek, melyet Byssusnak neveztek, a Scithák régen a Halottakat Asbest lepedőben egetek meg. CRONS. p. 123. Készítettek öökké égő Gyertyáknak is régen olajjal, és ma elnek velle a Grólandiak VAL. t. l. p. 410. BRÜKMANI Thes. Phis de Asbesto Braunsch w. 1727. Találtatik:

1. Éretlen . . .
2. Töredekeny . . .
3. Ért. Asbest . . .
4. Hartyás Amiant . . . : Kő-papiros. Kőbőr . . .

§ 64.

35. SALÉTRUM. Nitrum, Salpeter. Viz-szinű fejtő, az elevevzenen pattog. Hasznos az orvoslásban is; de kivált a Puska-por tsinálásban Búdósskövel és szénnel elegyítve, BECKM. Tech. p. 398. Terem szélyel a szemetes földeken is, a Kőfalakon, és Pintzék oldalán. Hus-szóni is igen jó, Spiritussa a Galitzspiritussal ad Aqua fortist vagy választó-vizet. A Salétromkészítésről irt P. BECM. Tech. p. 371.

Találtatik:

1. Termés. N. Nativum, Parietarium, Mauraltz. Fejtő, sárgás, veresess, por vagy liszt forma a Kőfalakon

2. Fomes, Terra Nitrosa, Salpeter-Erde, a Földszines, kőver, sós izú, a tűzön keveset pattogó, a meleg-vasat sárgán festi. Főzik Erdélyben is.“

V. SZAKASZ. A KŐVÉVÁLT DOLGOKRÓL vagy petrificatuokról.

§ 96.

A KŐVÉVÁLT DOLGOK is nagyon ekesítik a Kő s Értzbeli Gyűjteményeket; de nem csak hanem ezekben tudaljuk Elsőben. A mestersegesen munkás jadtí Természetet; mely nem csak a le-dólt Fakat, plántákat, szélyel elhanyatott Tsontokat, Tengeri-Tsigákat változtat kővekké; hanem még a fenn allo Élőfakat-is, azoknak hajforma vekony Nedvessegjukait, Porussait, a bennük fel-járó nedvesseg által, apró-fajin fővény reszekkel úgy meg-rakvan hogy azok az által végre kemey szikrazó kova, Jaspis, és Akhát kővekké is válnak; vagy pedig, ezek között sokakat el-routván; meg-emesztvén; és sokakat Eredeti-reszekre vissza viven, azoknak szokott Formajokat hasonló tettzesseggel Agyaggal, Kővel, és Értz Nemekkel is meg-tölti, meg-keményíti, es által változtattya, vagy pedig vegre, valami jadtí mesterseggel másokhoz hasonlókka teszi.

§ 97.

Másodszor: A kővévált Tengeri-Tsigák, melyek Hazánkban, nagy bővséggel találtatnak, bizonyos es tsalhatatlan Emlékezet-kővei,

mert a bányák vételeit csak úgy tudta eszközölni, hogy a salgótarjáni részvénytársasággal egy 16 éves szerződést kötött, amelyben kötelezte magát, hogy a Máv. összes szénszükségletének 42% át — amennyit t. i. Salgótarján termelni képes — tőlük veszi át. A szerződés maga egy csodabogar, amelyben a köszen árminimum ponton meg van állapítva, az ár maximuma azonban határozatlan. T. i. jogában áll Salgótarjánnak a köszen árát mindig annnyival emelni, amennyivel termelési költségei emelkednek. Ez ármaximum tehát beláthatatlan és a magyar állam köteles megfizetni 16 éven át a salgótarjáni részvénytársaság esetleges rossz gazdálkodását.

Hogy miért kellett ilyen soha nem látott szerződést megkötöni, az még mindig titok; az bizonyos, hogy a MÁV-nak ezen szerződésből semmi haszna nem volt és nem lesz.

-1.

Olvasóinkhoz.

A Közérdek a folyó évvel XXX. évfolyamát kezdte meg. Ez évben is híven teljesíteni fogja hivatását: a magyar nemzeti öntudatnak ébresztését és emelését s a magyar nemzeti állam anyagi és szellemi téren való haladásának szolgálatát. Különös gondot fog fordítani a helyi és vármegyei jelentőségű ügyek közlésére és vitatására; tudósításait teljesen megbízható, sőt első forrásból fogja meríteni; a közigazgatás aktuális kérdéseit avatott tollú szakemberek fogják tárgyalni. Szives

a Közönséges Özönviznek, (vagy meg a Moses által megírt Teremtés előtt való valami földváltozásának, a mint a mostani Tudósok vélekednek) találtatván nem csak az alacsony Hegyeken, Arkokon; hanem a leg Magosabb Havasokon is, a Kősziklak gyomrában, és nagy mélysegekben BLUMENBACH Naturgeschichte p. 545. §. 249. a mint a híres de LÜCK Ur tapasztalta és írja; az hová hogy egyéb Árvizek felhagytanak volna nem olvassuk, a Tszigákat pedig hogy valószínűs Tengeri Állatok legyenek, senki kétségben nem hozhattya, ha valaki azokat az ő Origináljokkal vagy Eredeti-Nemzetsegekkel egyben veti.

§ 98.

De Harmadszor: Ha valaki ezeket a Közönséges Özönviz Maradványinak esmerni nem akarja; azt hat csak meg kell engedni; hogy az hazánk valaha tsalhatatlanul Tenger lett legyen, melynek úgy gondolom, nem bizonytalan Jelei, az Ország közepén fekvő többire Főveny, vagy pedig Agyag és Palakóvel rétes Hegyek*, és azoknak a Tengertől hagyott SÓ Fundamentomi, v. BORN. Brief. p. 1.7. v. FICHT, t. l. p. 137. a körül folyó Tengerpart Kőszikla Havasok, azok a Tűzokádó Hegyek nyomai, melyek a Tengermelleyeki Hellyeknek tulajdoni, melynek a Büdösshegy; a Vulkan vagy Vulkan teli leven most is Kőszénnel, Égő materiakkal az honnan kétség nélkül vezetett is valaha, és gyauitom meg a pintzémódon dobozó Láposvideki Sator-is, és azoknak Salak-kövei, Égő materiájok, és Kőszé-

*) (= Mészégek Erdélyben)

közreműködésüket, mint a Közérdek munkatársai, megígérték:

Balogh Ferenc.	Papp János.
Cirner Akos.	Dr. Szász Pál.
Folyovics József,	Szigeti Béla.
Dr. Garda Kalmán.	Dr. Szilády Zoltán.
Ikriich Arnold.	Tóbis Jenő.
Dr. Incedy-Joksmán Ö.	Török Bertalan.
Lázár István.	Ifj. Uray László.
Dr. Magyar Ferencz.	Váro Ferencz.

HIREK.

— **Kinevezés.** A király Bereczky Jenő vajdahunyadi járásbírósi jegyzőt az abrudbányai bírósághoz albiróvá nevezte ki. — Majláth Gusztáv Károly gróf erdélyi r. k. püspök Malonyay Elemért, kit a multkor elsőhelyre jelölt az egyházközség, Nagyenyedre kántor-tanítóvá kinevezte. — Vármegyei főispánja Buksa György jegyzőt a veresegyházi kerületbe anyakönyvvezetővé nevezte ki korlátolt hatáskörrel.

— **Áthelyezés.** A minoritarend főnöke Bán Bonifác itteni s. lelkész Aradra, helyébe Gogl Dezső nagybányai tanárjelölt s. lelkész helyezte át s. lelkész hitoktatónak.

— **Január 8.** Az 1849-iki enyedi vértanúk emléknapját ma, vasárnap este 5 órakor tartja meg városunk közönsége a vár melletti sírkertnél. A Himnuszját játsza a tűzoltó zenekar, szaval Csutak Ferencz VIII. o. tanuló, énekel a tanítóképző dalkara, beszédet mond Kovács Miklós VIII. o. tanuló, a város közönségének nevében koszorút tesz a sirra Tóbis Jenő városi számvevő, a Szózatot játsza az önk. tűzoltó zenekar.

— **Kaszinói közgyűlés.** A nagyenyedi Kaszinó évi rendes közgyűlését f. hó 9-én d. u. 5 órakor tartja meg, s miután a közgyűlésen a Kaszinót érdeklő igen fontos kérdések vétetnek tárgyalás alá, a Kaszinó választmánya ez uton is kéri az egyesület tagjait, hogy a közgyűlésen megjelenni sziveskedjenek.

nek a Hazában találtatott Fekete Istándiai Akhátok, melyek az Islandiai Hekla hegyének tulajdoni; de ezek mellett a sok szép Tengeri-Tszigák az Hazánk tsaknem minden Resziben, a sok Barlangok, a Jukatos Salak Malomkövek vagy Lávák, melyeknek Hellyeket megjelöltem, e Munkátskában szelylel."

Mellettani eljárás volna, ha itt mai tudásunk fegyvereivel akaróknak megvitattai, hogy a barlangok és a kőszén jelentőségében régi szerzők tévedett. Inkább csodalattal kell elismerünk, hogy az akkori tudás erejével máris megsejti hazánk geológiai multját, képzelete faklyájával meglátja az őskori tengereket és bizonyítékul idézi a sőt, a kővülteket és a vulkánokat, „melyek a Tengermelleyeki Hellyeknek tulajdoni."

A Zsil-völgyi jelenségek értelmezésében némiképp téves fölfogásra vezette őt az akkoriiban vulkanikusnak tartott kőszén meg a rómaiak Vulcanus elnevezése. De a jelenséget magát helyesen írja le HAZABÉLI UTAZÁSÁnak 32-33 oldalán és röviden a Minerologia 105 ödik oldalán ekképen: „Nevezetes a Vulkanban a nagyobb Silvize mellett két órára a Contumatalis Hazaktól egy Urikányi nevű helysegen a Girgán égő Hegye, a melynek, a fel ölnyi vastagsággal fekvő igen büdöss Földesskőszén, már három esztendőktől fogva fel-eggett az hegyen 12 ölnyire, ben fel ölnyi erős tűzzel, hagyván maga után veress salakot 1784. 21. jul." A szenttelep a fő letes helyeken azóta is meggyuladt és egett több ízben, ugyanily módon. Meggyuladásának, — mint ma tudjuk, — reteg-menti csuszamlás az oka.

(Folytatjuk.)

— **Dr. Varró László** elhunyt polgármesterünk arczképének megfestésére a városi tanács megbízást adott Stettka Gyula festőművésznek. A kép megvételére (1000 kor.) gyűjtést indítanak.

— **Márkus Lily és Incedy-Joksmán** f. hó 14-diki hangversenyének mű-ora: I. Chopin a) Ballada, b) Ges-dur Etude, c) Bercense, d) Cis moll Etude, előadja zongorán Márkus Lily. II. Balázs Árpád: Levelet hozott a posta, Fráter Loránd: O tóberben, Balázs Árpád: Nem tudok én néked csak virágot hozni, A salzburgi csapszékben, Az orvos ur, hegedüli és éneklő zenekar kísérettel Incedy-Joksmán Ödön dr. III. Liszt: Erikönig, Godard, Des Ailes, Liszt: E-dur Polouaise, előadja zongorán Márkus Lily. IV. Balázs Árpád: Valaki nek muzsikálunk, Fráter Loránd: Ott a hol a Maros vize, Balázs Árpád: Gyere velem az erdőbe, Édes fiam temetés lesz holnap, Székacs Aladár: A kit én szeretek, népdalok, hegedüli és éneklő zenekar kísérettel Incedy-Joksmán Ödön dr. V. Liszt: G. Rapszodia, előadja zongorán Márkus Lily. — Márkus Lily budapesti pénteki hangversenyét József főherceg és Augusztia főhercegnasszony is meghallgatja. Mi is érdeklődéssel várjuk idejövetelet.

— **Teaesték.** A szegény tanulókat segélyező kör 1910. január 15-én, február 1-én és március 5-én, vasárnap d. u. 5-8 óráig, a Bethlen-főiskola tornatermében érdekes műsoru teaestét rendez. Belepti díj személyenként 60 fill. A jótékonykezlet érdekében felülzetesek köszönettel fogadtatnak.

— **Uj kihágási rendőrbírótság.** Folyó év január 1-étől életbe lépett a főszolgabíróságoknál és a rendőrségeken a kihágási rendőrbírósi eljárás. Ezután a rendőri kihágást elkövetők megidézését mellőzik, egész egyszerűen minden kihallgatás nélkül elítélik. Az ítélethozatalról írásban értesítik az elíteltet, ki azután, ha nem akar belenyugodni, megfelelbezheti az ügyet illetve tárgyalás megtartását kerheti.

— **A torda-topánfalvi vasút** építéséhez már az idei tavaszon hozzá fognak. Mintegy 200 munkással kezlik meg az építést. Az engedély most van végleges elütözés alatt a miniszteriumban.

* **A Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T. 40-dik rendes közgyűlését 1911. január hó 29-én d. u. 4 órakor tartja meg az intézet helyiségében, melyen az 1910. évi üzletér mérlege, üzleteredménye felett határoz. Az intézet t. részvényeseit tisztelettel meghívja**

az igazgatóság.

Az intézet részvénytőkéje az új 1000 drb. részvény befizetése után: 600.000 kor., tartalékalapja: 400.000 korona. **1910. évi mérleg. Vagyon:** Pénz: 68.306 k. 16 f. Váltó: 3.256.106 kor. 61 f. Kötvényekben: 2.473.266 kor. 27 f. Folyószámla: 214.162 k. 34 f., összesen: **5.943.535 k. 22 f.** Értékpapírok: 198.020 kor. 51 f. Különlék: 30739 kor. 19 f., összesen 6.240.601 kor. 08 fill.

Teher: Részvénytőke: 400.000 kor. Saját alapok: 266.941 kor. 31 f. Visszleszámított váltó: 1.407.308 kor. 62 f. Betétek: 3.702.885 kor. 25 f. Egyéb: 359.092 kor. 12 f. Nyereség: 104.383 kor. 78 fill. Az osztalék részvényenként: 30 korona lesz. 10 1-1

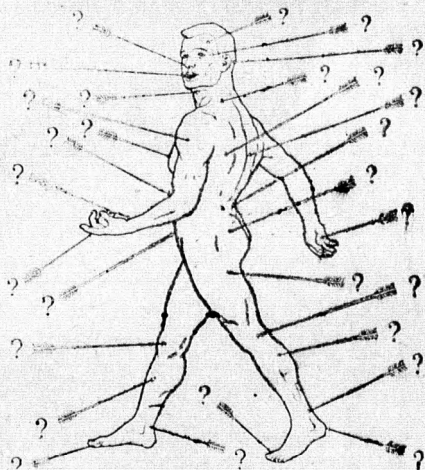
— Fejünk üde! Idegeink erősek!
Almunk egészséges! Mell- és torokfajásunk nincs, mert Feller-féle „Elsa-fluidot” használunk, mely a fájdalmakat és gyengeséget megszünteti, gyógyít és frissít. Tuczatja bérmentve 5 korona. Dugulást, gyomorhajókat, aranyeres bántalmakat stb. nem ismerünk, mióta Feller-féle hashajtó rebarbara „Elsapilulákat” használunk. 6 doboz bérmentve 4 korona. Valódi rendelhető Feller V. Jenő gyógyszerésznél, Stubicza, Centrale 125 sz. (Zágrábmege).

— A balasszálvi református egyházközség a nagyenyedi tanító képző ifjúságának közreműködésével a saját pénztára javára f. hó 14 én az „Univers” szálló helyiségeiben érdekes műsorral táncmulatságot rendez. Vendők: Szász József, Alsó-Ehér vármegye főispánja, koll. előjárósági tag, egyházmegyei képviselő. Tóth Miklós nyug. arvaszéni elnök, egyházmegyei gondnok, Zeyk Kálmán, egyházmegyei gondnok, Dr. Garda K., tiszti főgyógyász, koll. gondnok.

— A tüdővész pusztítása hazánkban. A belügyminiszter jelentése szerint 1908-ban Magyarországon tüdővészben elhalt 65 694 egyén. Budapest székesfővárosban 1910. május havában tüdőgümőkórban elhalt 326 egyén. A magyar birodalomban 1910. május havában gümőkórban elhalt 7.40 egyén. Ebből vármegyénkben 67 halálos eset volt.

* A hálósótlak réme, a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a Löcherer Cimexinnel történtek próbák, beigazolódott, hogy a Cimexin nemesak az élő poloskát pusztítja el nyomban, de a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat, vagy festést nem piszkít; nyomot, vagy foltot nem hagy. Kapható: U Kovács József örököségi gyógyszer-tárában Nagyenyeden és a készítőnél: Löcherer gyógyszerésznél, Bártfán.

Vannak fájdalmai?

Használjon Feller-féle Elsafuidot és Feller-féle Elsapilulákat, melyek egyedüli készítője Feller V. Jenő udvari gyógyszerész, Stubicza, Centrale 125. sz. (Zágrábmege).

I. A Feller-féle Elsafuid saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító, gyengeséget megszüntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít eszt, köszvényt, ideggyengeséget, oldal-szúrást, szaggatást, influenzát, fáj-, fog- és derék fájást, zsábat, benuást, sze ufájást, migránt, sok itt meg nem emlelt betegségtől megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsafuidot rekedtség, nátha, mell- és torokfajás és légvonat vagy hü-léstől eredő bajok ellen is páratlan gyógyszerrel használják. Valódi csak úgy, ha minden üveg a „Feller” nevet viseli, 12 kis vagy 6 dupla vagy 2 speciális üveg bérmentve 5 korona.

II. Továbbá tudomására óhajtjuk hozni, hogy az emberek ezrei gyomorhajókat, görcs, étvágytalanság, veségés, hányási inger, rosszullet, felbőfő-gés, puffadság, dugulás, aranyeres bántalmak és különböző em szési zavarok ellen kitűnő és biztos sikerrel használják a Feller-féle hashajtó Rebarbara Elsapilulákat. 6 doboz bérmentve 4 korona. Óvakodjunk azonban utánzatoktól és özimezzünk minden rendelést gondosan.

Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubicza, Centrale 125. sz. (Zágrábmege).

Több pénze

akkor lesz, ha nélkülözhetetlen, olcsó és tartós szőttésárakat csak a nagyenyedi szőttgyárból vesz. Árjegyzék ingyen küldetik.

**KOBRÁK
CZIPŐK**
 a legjobbak.
KAPHATÓK
 Nagyenyeden és vidéke
 részére kizárólag
 a Nagyenyedi Fogyasztási és
 Értékesítő Szövetkezetnél.
 153 9-12

Sz. 7888-1909. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbírósg mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Dénes Arthur ügyvéd által képviselt Marosújvári Takarékpénztár r. t. végrehajtónak, Alb. Vaszille a György remetei lakos végrehajtást szenvedő elleni ügyében a kérelme következtében a végrehajtási árverés 176 kor. tőke s járuléki kielégítése végett az 1881. LX. t. cz. 144 §. alapján és a 146 §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbírósg kerületében levő a remetei 310 sz. tjkvben A + 5 rdz. 13288 hrsz. szántó, 13289 hrsz. legelő 8 kor., — 8 rdz. 14907 hrsz. kaszáló, 14910 hrsz. erdő, 14913 hrsz. legelő, 14938 hrsz. szántó, 14940 hrsz. esűr, 14941 hrsz. kaszáló, 116 kor., — 9 rdz. 14955 hrsz. szántó 14 kor., 12 rdz. 15168 hrsz. legelő 4 kor., — 16 rdz. 15582 hrsz. szántó, 15583 hrsz. köveshely, 15584 hrsz. szántó, 15585 hrsz. köveshely 48 kor., — 21 rdz. 15912, 15915 hrsz. szántó, 15948 hrsz. erdő, 15959 hrsz. legelő, 14960 hrsz. köveshely, 15961 hrsz. szántó, 15962 hrsz. kaszáló, 15963 hrsz. köveshely, 15964 hrsz. kaszáló, 15965 hrsz. erdő, 15968 hrsz. szántó, 15969 hrsz. legelő, 15970, 15975 hrsz. erdő 560 kor., — 22 rdz. 16211 hrsz. szántó, 16212—16214 hrsz. erdő 6 kor., 24 rdz. 13939/1 hrsz. szántó, 13940/1 hrsz. erdő, 13941/1 hrsz. legelő, 13942/1 hrsz. kaszáló 24 kor., összesen 781 koronában megállapított kikiáltási árban elrendelték.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1911. évi január hó 26-ik napján délelőtt 9 órakor Remete község házánál megtartandó nyilvános árverésen a hirdetésben körülírt ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy annak az 1881. évi LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerinti megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLII. t. cz. értelmében fog folytatattani.

A kir. járásbírósg, mint tkvi hatóságtól.
Nagyenyeden, 1910. évi november hó 16-án.

Weiner Sándor,
kir. jbró

3 1-1

Sz. 3392-1910. tjkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbírósg mint telökkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Balasszálvi Takarékpénztár r. t. végrehajtónak Groffner Mátyas és társai végrehajtást szenvedők elleni 500 korona tőkekövetelés jár, valamint a gazdasági Széltetyei Takarékpénztár Szövetkezet, Medgyesi Takaréki és Előlegzési Egy-

295 kor., és 182 kor. és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék (a vizaknai kir. járásbírósg) területén levő Sorostély községben és határára fekvő a Groffner Mátyas nevére a sorostélyi 75 sz. tjkvben A + 2 rdz. 255, 259 hrsz. a felvett ingatlanra 336 koronában megállapított kikiáltási árban, de a C 5. alatt az élethossziglani lakás, ennek fűtésére tűzifa, évenként 10 hektó szemes török búza, egy félhold szántó megművelése és az életjáradéki szerződésben foglalt többi kikötmények erejéig id. Groffner Mátyas sorostélyi lakos javára bekebelezett telki telnek fenntartásával a Girscher Mihály nevére a sorostélyi 735 sz. tjkvben A + 2 rdz. 225-226 hrsz. a felvett ingatlanra 350 kor. kikiáltási árban és a Hinn Janos nevére a sorostélyi 158 sz. tjkvben A + 24, 25, 27, 28, 34-39. r. 1106, 1263, 1618, 1696, 510, 512-514, 889, 1879-1880, 1381-1382, 2311, 2336 hrsz. a felvett ingatlanokra 258 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1911. évi február 1. napján délelőtt 12 órakor Sorostély község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatul fognak, de nem a Vhn. 26 §-ban írt hányadon alól.

Árverezni szándékozók végrehajtató és képviselője, valamint a Vhn. 21. §-ban megjelölt kivételével minnyáján tartoznak az ingatlanok beszárnak 10 %-át vagyis 33 k. 60 fill. t. 35 kor. és 25 kor. 80 fill. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333 sz. a. felt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni vagy a bánatpénznek az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni, esetleg a bánatpénzt, a Vhn. 25. §-a értelmében s az itt írt jogkövetkezmények terhe alatt kiegészíteni.

A kir. járásbírósg mint tkvi hatóság.
Vizaknán, 1910. október 17-én.

Fehrentheil,
kir. járásbíró.

4 1-1

Táncztanítási jelentés.

Tisztelettel értesitem Nagyenyed és vidéke n. e. közönségét, hogy folyó év és hó 19-én csütörtökön a Kollégium tornatermében a tanítóképződel ifjúságnak egy zárkörű táncziskolát nyitok a polgári leányiskola növendékeivel, melyben minden újabb tánczok a legmodernebb stílusban oktattva lesznek. Gentry boston magán órákat intelligens uri családoknál úgy csoportok, mint egyes személyek részére szivesen és előnyös feltételek mellett adok. Iskolai növendékeknek délután 5-7 óráig, felnőtteknek saját táncztermemben 8-10 óráig. B-iratkozni a táncziskola helyiségében a nap bármely órájában lehet és lakásomon: Tóvis-utca 45 szám alatt. Becses partfogást kér tisztelettel: Herlička Nándor, okleveles táncztanító, Nagyenyed. 9 1-4

Egy okos fej

tudja milyen nagy előnyökkel jár a tápszerek használata; azok elcsajátítása a háziasszonyok előhaladását bizonyítja.

A dr. Oetker-féle Csipőpor, ára 12 fillér, helyettesíti az élesztőt, süthetők vele kalácsot, tortát, linezi tészta és sok mindenféle süteményt és készíti. Használatával a tészta nagyobb keményebb, jobb ízű és könnyen emészthető.

A dr. Oetker-féle Pudtingpor, ára 12 fillér, tejjel főzve adja a legfinomabb és a legolcsóbb könnyű utánéket gyermeknek és felnőtteknek.

A dr. Oetker-féle Vanília-ozonkor, ára 12 f., használható a csokoládé vanillázásához, Pudtinghoz, tejhez, krammekhez, uaríáshoz stb., teljelen pótolja a drága vaniliát. Egy csomag tartalma megfelel 2-3 rút jó vanillának.

Megfelelő használható utasítás minden csomagban olvasható. Minden fűszerekeskedésben kapható. Recept leírás ingyen. 200 13-24

Dr. Oetker A. Bleifeld és Bécs.
Nagyenyeden kapható Odor Bela gyógyszerésznél.

Meghívó

a „Marosujvári Takarékpénztár Részvénytársaság”
1911. január hó 15-én d. u. 1/2 órakor Marosujvárt, intézeti helyiségében tartandó
XV. évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó s ennek kapcsán a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes választása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, — a mérleg-veszteség — és nyereség-számla előterjesztése és a tiszta nyereség mikénti felosztásáról szóló indítvány tárgyalása.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. 2 igazgatósági tag és 2 felügyelő-bizottsági tag megválasztása
5. Az alapszabályok 11., 33., 34., 35., 36. és 37. §§-ainak módosítása.
6. Esetleges indítványok.

Marosujvár, 1911. január 4.

Az igazgatóság.

Az évi zárzáradások a közgyűlést megelőző 8 napon belül az intézet helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Alapszabályaink 47. §-a értelmében csak azon részvényesek óhatnak szavazati joggal, kik részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlést megelőző napon vagy intézetük pénztáránál vagy a „Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r. t.”-nél Nagyenyeden térítvény mellett letéteményezik.
Határozatképesség esetén fenti tárgyak folyó év január hó 29-én fognak véglegesen tárgyalatni.

Vagyon.		Mérleg-számla				Teher					
Fkönyvi l.-szám		Korona	fillér	Korona	fillér	Fkönyvi l.-szám		Korona	fillér	Korona	fillér
100	Pénztári készlet			7069	93	1	Alaptőke			116200	—
	<i>Kihelyezés:</i>					113	Tartalékalap			16729	84
112	Váltó-kölesön	381273	46			111	T. betét			143162	06
115	Jelzálog-kölesön	56039	14			116	Folyó-számla			7820	73
114	Kötvény-kölesön	24056	50			109	Visszleszámitott váltó			178569	17
125	Zalog-kölesön	2870		465239	10	127	Átruh. jelzálog-kölesön			14733	55
7	<i>Értékpapír-számlán:</i>					123	Óvadék és betét			46242	—
	a) értékpapír	14490	—			86	Fel nem vett osztalék			132	—
	b) óvadék és letét	46242	—	60732	—	119	Átmeneti tételek			2014	32
3	Leltár			1600	—		<i>Nyereség</i>			8037	36
				533641	03					533641	03

Veszteség- és nyereség-számla

Veszteség		Nyeresség									
Fkönyvi l.-szám		Korona	fillér	Korona	fillér	Fkönyvi l.-szám		Korona	fillér	Korona	fillér
121	Üzleti költség			2998	50	122	Kamat			33654	05
118	Tiszti fizetés			5680	—	126	Zalog-kamat			190	23
117	Adók			2999	37						
124	T. betét-kamat			5506	47						
120	Visszleszámitolási költség			7622	58						
98	Leírt kövelelések			1000	—						
	<i>Nyereség</i>			8037	36						
				33844	28					33844	28

Marosujvár, 1910. december 31.

Simon Jolán
pénztárnok.

Dr. Winkler Albert
igazg. elnök.

Kriszán János
igazgató.

Lórcsói Berta
könyvelő.

Aschenbrenner Mátyás
igazg. tag.

Dr. Dénes Arthur
igazg. tag.

Folyóvich Sándor
igazg. tag.

Winkler János
igazg. tag.

Jelen „mérleg-számlát”, valamint „veszteség- és nyereség-számlát” megvizsgáltuk s a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítva, mindenben helyesnek és rendben levőnek találtuk.

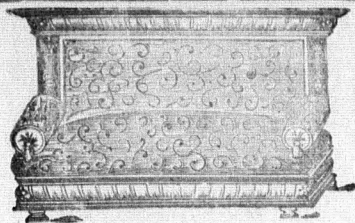
Csikó Sándor
fel. biz. elnök.

Both Sándor
fel. biz. tag.

Csapó Gyula
fel. biz. tag.

Szigeti Béla
fel. biz. tag.

BUTOR-RAKTÁR

KUNSCH ANTAL

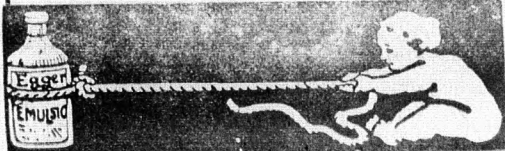
épület- és butorasztalos
NAGYENYED, Rózsa-utca,
a vármegyeházzal szemben.

Elvállal mindennemű épületmunkákat. Készít és raktaron tart nagy választékban saját műhelyében készült teljes lakásberendezéseket minden stílusban a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelben, saját tervei vagy adott tervek szerint. A műhelyében készült munkákért a legmesszebbmenő jótállást vállalja. Nagy választék vas- és fém-butorokban, ugyiszintén mindennemű kárpitozott butorokban.

194 - 95

EGGER EMULSIO

csak e védjeggyel valódi.

Minden szülő adjon hideg időszakban gyermekei nek EGGER EMULSIÓT, mert ez erősíti a gyermekeket, előmozdítja a esontképződést, fejleszti és táplálja. Hatásvás ellenszere a köhögésnek, gyomorrenyhésnek. Megbecsülhetetlen fogzás idején. Hírneves orvosok ajánlják, mert a legjobb csukamájolaj preparátum, nincs kellemetlen szaga, jóízű, könnyen emészthető és elejét veszi a különféle gyermekbetegségeknél.

Egy üveg ára 2 kor., a gyógyszerárakban.

Postán 3 üveget bármennyű 6 koronáért a pénz előzetes beküldése után vagy utánvétellel küldi.

„Nador gyógyszerár”
BUDAPEST, VI., Váci-körút 17.

Köhögés, rokedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefű cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok hiszontalan utánzata van.

224 8-12 1 doboz 60 fillér.

Csak Réthy-félet fogadjunk el!

A „Nagyszebeni Általános Takarékpénztár”

földbirtokra és szilárd anyagból épült bér- és lakházakra előnyös feltételek mellett a tőketörlesztést és a kamatokat magukban foglaló félévi egyenlő részletekben visszafizetendő

törlesztéses kölcsönöket

1000 koronán felüli összegekben 10—50 évi időtartamra nyújt.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények Lingner György ur által nyújthatók be.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál:

LINGNER GYÖRGY Nagyenyed. Telefon 15.

255

Oh jaj!

Köhögés, rokedtség és elnyákasodás ellen gyors és biztos hatásuk

Éljen!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Egger

mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják s kitünő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 kor.

Próba-doboz 50 fillér.

Egger mellpasztillaja csakhamar meggyógyított.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nador” gyógyszerár

Budapest, VI., Váci körút 77.

U. Kovács József örök. Bethlen Gábor gyógyszerárában.

Dr. Odor Béla gyógyszerárában.

233 16-26

MAROSUJVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Alaptőke:
116,200 korona.

MAROSUJVÁRT.

Tartalékalap:
16,650 korona.

Foglalkozik:

Váltók beszámítolásával (kezeselt és bekebelezett).

Törlesztéses (amortizációs) kölcsönöket nyújt földre 400 koronától feljebb 10—65 évig terjedő időre.

Betéteket elfogad könyv-eskerek és folyószámlára. Betétek után nettó 5 1/2% ot fizet. Nagyobb összegű betétek után 5 3/4% ot ad. A betéti kamatokat az intézet sajátjából fizeti. Betéteket felmondás nélkül is kifizet.

Értékpapírok vételével és eladásával és kulans előlegezésével. Érmek és külföldi pénzemek, valamint szelvények beváltásával.

Előlegeket nyújt raktári és egyéb árukra.

Zálogosztálya előlegét nyújt arany-, ezüsttárgyakra és eszközökre, sorsjegyekre, értékpapírokra és egyéb ingóságokra.

288 - 11

Teher

na	fillér
00	—
29	84
62	06
20	73
69	17
33	55
42	—
32	—
14	32
37	36
41	03

Nyereség

na	fillér
54	05
90	23
84	28

indében

Meghívó.

Az Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság

VII. évi rendes közgyűlését

a vármegyei ház kistermében 1911. január 29-én délelőtt 11 órakor tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel meghívottnak.

Tárgysorozat:

- I. Igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése.
  - II. A mérleg megállapítása, nyereség felosztás és felmentvény megadása.
  - III. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság együttes előterjesztése az alaptőke 100,000 koronával leendő felemeléséről tárgyában.
  - IV. Alapszabály-módosítás
  - V. Indítványok
  - VI. Négy igazgatósági tag helyének betöltése választás útján.
  - VII. Öt felügyelő-bizottsági tag választása.
- Nagyenyed, 1911. január 5-én.

VAGYON.		Mérleg-számla 1910. december 31-én.		TEHER.	
	Korona	filler		Korona	filler
Penzárkészlet	62641	30	Részvénytőke	400000	—
Országos magy. bank giró	2480	47	Tartalékalap	45198	—
Váltotarcza	3546359	07	Betétek	2124599	24
felzároltos kötv. kölcsön	235221	12	Eng. jelzalog kölcsönök	23859	54
Folyószámla adósok	120946	42	Viszleszámitott váltók	1334084	24
Értékpapírok	215810	66	Folyószámla hitelezők	247696	67
Ingatlanok	69629	74	Fel nem vett oszt.	1072	—
Felszerelések	6277	—	Átmeneti kamat	35218	69
Vegyesek	462	60	Nyereség	48100	—
	4259828	38		4259328	38

Az igazgatóság.

Alapszabály 15. §. A közgyűléseken csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlést megelőző év utolsó napjáig nevére átíratott s ki a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal részvényeit, a még le nem járt szelvényekkel együtt a társaság pénztáránál letette.

Alapszabály 14. §. Indítványok. — kivéve az igazgatóság vagy felügyelő-bizottság részéről előterjesztetteket — melyek legalább 10 szavazatképes részvényes által, kiknek részvénye a 15. §. értelmében nevére iratott, a részvények s azok le nem járt szelvényeinek a banknál való egyidejű letétele mellett, legkésőbb január 15-ig az igazgatóságnál írásban bejelentetnek, — a legközelebbi közgyűlés napirendjébe felveendő.

Friss töltésű bor- és gyógy-vizekből következő választékot nyújtja

WINKLER JÁNOS kereskedése Nagyenyeden:

Baross, Bodoki „Matild“, Bodoki „Salus“ Borszéki, Előpataki, Málnási borviz, Málnási „Mária“, Margit, Parádi arzén, Répáti, Salvator, Siculia és Sztojkaik hazai források, továbbá: Carlsbadi, Giesshübli, Gleichbergi, Levico, Marienbadi Roncegno és Selters külföldi és végül: Ferencz József, Ungony és Igmándi keserűvizek.

47 — 1

forduljon minden érdeklődő,
ki sulyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra

NAGYENYED = re
Alsófehérv. m.

Gyümölcsfacsemeték
setényfák, díszcserjék, tülevelűek, kerítésnövények,
bogyógyümölcsűek stb.

Szőlőoltványok elsőrendű aru.
európai és amerikai sima és gyökeres vesszők.
(Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek

A legújabb rendszerű motoroséplőkészletek, továbbá a legjobb benzín, nyersolaj és szivógázmotorok, valamint teljes malomberendezések legolcsóbban

Trebitsch Gyula motor-telepén

Budapest, VI., Eötvös-utca 42. kaphatók.

Teljes jótállás! Könnyű részletfizetés!
256 7—13 Árjegyzék ingyen!

Ezen jó hírű ézező motorai könnyű kezelésük és nagy erő kifejtésük folytán az egész országban nagy elterjedésnek a közkezdveltségnek örvendenek